

AMB GANES DE VOLAR

UNITAT DIDÀCTICA

Il·lustracions: Armand

UNITAT DIDÀCTICA

AMB GANES DE VOLAR

Autora: Laura de la Morena Garcia

Dra. M. Concepció Torres Sabaté

Aquesta proposta didàctica és un suport al conte 'Amb ganes de volar' per tal d'acompanyar als infants en la comprensió de la situació que viuen les persones que fugen de països amb conflictes bèl·lics. Treballar aquesta comprensió permet ser més conscients d'una realitat existent i alhora contribueix a una millora en l'acompanyament i l'acollida de les persones en situació d'asil i refugi.

És important que el fil conductor d'aquesta proposta es desenvolupi des del respecte i l'escolta i que no generi un sentiment de culpabilitat o de paternalisme cap als infants. Es tracta de comprendre millor la realitat, reflexionar sobre com poder contribuir amb les accions diàries i quotidianes com l'acollida escolar.

La proposta és flexible i adaptable segons l'edat dels infants i el grau d'aprofundiment que es vulgui assolir, ja que tracta àrees transversals del currículum escolar. Els objectius principals són:

- Millorar la comprensió sobre la realitat de persones en situació d'asil i refugi entre els infants, i la comunitat educativa.
- Contribuir a la millora de l'acollida dels infants en situació de refugi als centres educatius.
- Conèixer la 'Convenció dels Drets dels Infants'.
- Desenvolupar el valor de l'empatia i el respecte.

A continuació es presenta la relació d'objectius i continguts en referència al currículum d'Educació Primària i la proposta didàctica.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

1- Conèixer, valorar i aplicar els valors i les normes de convivència per ser un ciutadà lliure capaç de prendre compromisos individuals i col·lectius, respectar els drets humans i acceptar el pluralisme propi d'una societat democràtica.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer alguns valors fonamentals de la convivència democràtica, especialment aplicats a l'escola i la necessitat de respectar les normes bàsiques com a ciutadans i ciutadanes.
- Aplicar nocions de canvi i continuïtat a alguns aspectes de la vida quotidiana de les societats humanes i situar alguns fets històrics rellevants, d'acord amb els criteris de successió i duració temporals.
- Reconèixer i respectar la diversitat de manifestacions culturals de l'entorn. Identificar les normes de convivència dels grups i respectar els drets i deures fonamentals de les persones.
- Identificar, descriure i analitzar processos de canvi i transformació socials, culturals, econòmics i tecnològics en l'entorn, en especial, els canvis provocats per la globalització, identificant i valorant algunes de les causes de les desigualtats en el món actual.

ÀMBIT D'APRENTATGE

Món actual (Àmbit de coneixement del medi)

OBJECTIUS D'APRENTATGE

- 2- Adquirir habilitats per mantenir i millorar el clima de convivència i per prevenir i gestionar de forma positiva els conflictes, tant en l'àmbit familiar com en l'àmbit escolar i social.
- 3- Respectar el dret a la diferència de les persones i debatre críticament les diferències culturals i religioses des d'una perspectiva intercultural.
- 4- Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en la manera de relacionar-se amb els altres, i aquelles que fomentin la igualtat de gènere, així com una actitud contrària a la violència i als prejudicis de qualsevol mena.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- Respectar les característiques dels altres i escoltar i respectar les seves opinions.
- Acceptar i practicar les normes de convivència i els hàbits cívics.
- Identificar i rebutjar les causes que provoquen situacions de marginació, discriminació, injustícia social i violació dels drets humans.
- Intervenir en situacions de conflicte amb estratègies de mediació, amb actitud col·laborativa i comprensiva.
- Mostrar empatia, valorar i respectar la diversitat social, cultural, religiosa i de gènere.
- Identificar els drets i els deures més importants que es deriven de les declaracions universals.

ÀMBIT D'APRENTATGE

Àmbit d'educació en valors.

CONTINGUTS

- Problemes socials rellevants.
- Canvi i continuïtat.
- Globalització, diferenciació i alteritat.
- Organització social.
- Identificació de les emocions i els sentiments propis i dels altres.
- Actitud crítica en l'observació i la interpretació de la realitat.
- Identificació dels propis prejudicis i estereotips.
- Rebuig de comportaments i actituds discriminatòries.
- Actituds de cooperació, solidaritat i altruisme
- Actitud de sensibilitat, respecte i tolerància envers els altres i la seva diversitat.
- Drets i deures individuals i col·lectius recollits en les declaracions universals dels drets humans i dels infants.
- Convivència entre els diversos grups ideològics, culturals i religiosos en els diferents àmbits globals: el poble, el barri, la ciutat, el país, el món, etc.

ÀMBIT D'APRENTATGE

Món actual (Àmbit de coneixement del medi)

Àmbit d'educació en valors

COMPETÈNCIES BÀSIQUES PRÒPIES DE CADA ÀMBIT

Àmbit lingüístic : 1, 3, 4, 5, 14

Àmbit de coneixement del medi: 2, 5, 7, 12

Àmbit artístic: 5

Àmbit d'educació en valors: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

Àmbit d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria: 4

Àmbit d'aprendre a aprendre: 1, 2, 5, 6

DESENVOLUPAMENT DE LA UNITAT

ACTIVITAT

DESCRIPCIÓ

RECURSOS

1. Què en sabem?

Per introduir la temàtica, es pot iniciar la sessió amb alguna notícia d'actualitat i realitzar les següents preguntes:

Heu sentit alguna vegada alguna notícia sobre persones refugiades?
Sabeu què significa que una persona sigui refugiada?
Perquè passa aquesta situació?

Les hipòtesis de l'alumnat quedaran enregistrades a la pissarra.

Agrupació: GG Temporització: 20'

Notícia
(recurs audiovisual
o suport paper)
Pissarra

2. Amb ganes de volar

Lectura del conte 'Amb ganes de volar'. La lectura es proposa amb torns amb tot el grup classe. Per al cicle superior també es proposa llegir el conte per grups o de forma individual i fer la posterior posada en comú. Una vegada acabat el conte, es plantegen les següents preguntes:

- Qui és el protagonista de la història? Que li agrada fer?

* Pàgina 1

- Com se sent al principi a casa seva?

* Pàgina 2

- Hi ha un moment que aquesta situació canvia?. Què passa?

* Pàgina 4

- Quines emocions sent l'Adil en el moment que tot es torna fosc i molta gent està marxant?

* Pàgina 5

- Què decideix fer l'Adil per canviar aquesta situació?

* Pàgina 6

- És fàcil aquest camí? Com ho afronta? En quines dificultats es troba?

* Pàgines 7, 8, 9, 10

- Quan finalment salta la tanca, com se sent?

* Pàgines 12, 13, 14

Amb aquestes preguntes acompanyem els motius i tot el que transita un infant en tot el camí de fugida del seu país: les diferents maneres de viure prèviament i en l'arribada, el dol, les pèrdues, l'esperança al nou país d'acollida, a partir de l'empatia i el respecte.

Conte
'Amb ganes de volar'
Pissarra

3. Coneixent la realitat de l'Adil

L'Adil representa a un nen refugiad en el seu procés de fugida del seu país d'origen i arribada al nou país d'acollida. En aquesta activitat reflexionarem sobre els conceptes entorn al refugi relacionats amb el conte. Recuperarem les reflexions fetes a la primera activitat i crearem una notícia per explicar el viatge de l'Adil, suposant l'entorn, el país i les causes de la fugida.

Per fer-ho, primerament es llegirà i s'explicarà el glossari de l'annex 1 i es poden utilitzar de guia les següents preguntes:

- De quin país pot haver fugit l'Adil?
- A quin país pot haver arribat l'Adil?
- Quines son les possibles causes?
- Com ha fugit?
- En quines dificultats s'ha trobat?
- En quina condició actual es troba l'Adil?

A partir de la notícia reflexionem sobre els prejudicis i el racisme, els quals es provoquen per no tenir un bon coneixement de la realitat, com estem explorant i aprenent en aquesta activitat.

La notícia es proposa amb torns amb tot el grup classe. Per al cicle superior també es proposa fer-ho per grups o de forma individual i fer la posterior posada en comú.

Es pot complementar amb la cerca d'altres notícies reals per part de l'alumnat.

Agrupació: GG - PG/I **Temporització:** 45'

Glossari

Si escau, Internet per cercar altres notícies.

4. Volem acollir

Posem en situació que el protagonista del conte, l'Adil, comença a l'escola amb el grup classe.

Preguntem a l'alumnat:

Quines accions podem fer per acollir a l'Adil?

* Pàg.13 i 14

(Exemples: ensenyar l'escola, convidar-lo a jugar a l'hora del pati, ajudar-lo amb els deures, posar cartells en català i en el seu idioma, aprendre nosaltres coses de la seva cultura, com el menjar, la religió, la llengua...etc.)

Es proposa un debat i es van anotant les idees a la pissarra, amb papers de colors,... Finalment, es crea un mural grupal amb la llista d'accions per fer una bona acollida i es proposa penjar-ho en un lloc visible de l'escola per poder-ho compartir amb la resta de companys i companyes.

Agrupació: GG **Temporització:** 20'

Cartolina o paper d'embalar
per fer mural
Pissarra
Colors

5. Els Drets dels Infants

Introducció als Drets dels Infants a través del material de suport a l'annex 2.

La primera part de l'activitat consisteix en introduir els drets dels infants amb el material de suport, fent una breu explicació del que són i el que impliquen. Els alumnes s'agruparan en petits grups i cada grup tindrà un dels drets.

El grup ha de pensar diferents exemples del que significa que el seu dret es compleixi i farà diferents dibuixos d'exemple sobre el que representa cada dret. Finalment es compartirà amb el grup classe.

En la posada en comú final es relacionarà amb el conte, amb els drets de les persones refugiades, en aquest cas dels infants en situació d'asil i refugi.

Es pot generar un material expositiu per la classe, l'escola o fer una activitat complementària.

Agrupació: PG/I Temporitziació: 45'

Drets dels infants adaptats al'edat

Fulls Colors

6. Per un món millor

Com a tancament de les activitats, es proposa a l'alumnat reflexionar sobre tot el que han après i pensar un bon desig per tots els nens i nenes que s'han trobat en la situació de l'Adil.

Amb un pot o una capsa, recollim els desitjos de cada infant i els col·loquem a un espai visible de la classe per sempre tenir-los molt presents.

Aquesta activitat es pot fer extensible a tota l'escola.

Agrupació: I Temporitziació: 20'

Capsa o pot

Fulls

Colors

Annexos

1. Glossari

Persones refugiades

Un refugiat o refugiada és una persona que fuig del seu país perquè la seva vida hi perilla (a causa d'un conflicte o una guerra) i no poden retornar-hi a causa de la por a la persecució per motius de nacionalitat, religió, opinió política o pertinença a un grup social.

Hi ha alguns països que acullen aquestes persones i en aquest moment es troben en situació de refugi.

Asil i Refugi

Una persona refugiada és la que ja ha obtingut protecció internacional. Una sol·licitant d'asil és qui l'ha demanada, però encara no ha rebut resposta.

Camp de persones refugiades

És un campament temporal construït pels governs o les organitzacions no governamentals per acollir persones refugiades.

Persones immigrades

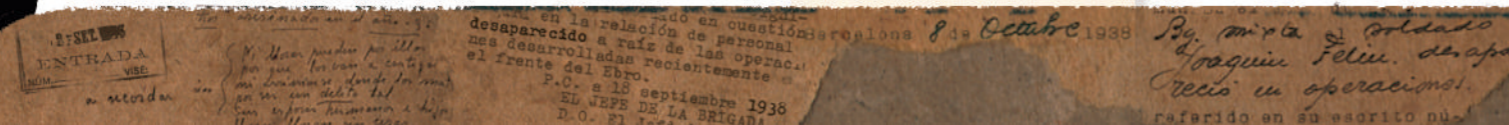
Les persones que migren ho fan de manera voluntària per trobar una vida millor. A vegades també migren per buscar major seguretat. La diferència principal és que les persones refugiades han hagut de fugir dels seus països d'origen per força i no hi poden retornar, tret que millori la situació. Les persones migrants marxen per buscar un futur millor, però són lliures de tornar-hi.

Prejudicis

Son creences o valoracions que fem abans de conèixer una realitat.

Racisme

És l'actitud de discriminació a persones per ser d'un altre origen o nacionalitat.

2. Drets dels infants

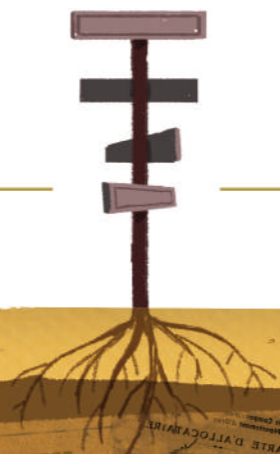
A continuació es facilita un resum als principals Drets dels Infants per poder-los treballar amb els nens i nenes:

Totes les persones tenim Drets des de que naixem i son molt importants per poder viure de forma digna. També tenim deures, que son les tasques que hem de fer per a que totes les persones puguem viure bé i tinguin els seus drets coberts.

Els Drets Humans defineixen els drets per a totes les persones i els Drets dels Infants son els drets que tots els nens i les nenes de 0 a 18 anys.

Els Drets dels Infants son pels nens i nenes de tot el món, de qualsevol color, origen o religió, i totes les famílies, l'entorn, els governs, els han de garantir i protegir.

1. Dret a tenir nom i nacionalitat des del naixement.
2. Dret a la salut i a tenir una casa, alimentació i oci.
3. Dret a tenir atencions especials per dificultats físiques, mentals o socials.
4. Dret a tenir afecte, amor i comprensió. Els nens i les nenes no es separaran de la seva família sinó es pel propi bé.
5. Dret a l'educació.
6. Dret a jugar.
7. Dret a la protecció i la seguretat. Dret a ser refugiat.
8. Dret a la no discriminació per qüestió de sexe, religió o qualsevol altra condició.
9. Dret a opinar i a participar.
10. Dret a viure en un planeta sa.

3. Enllaços d'interès

Materials per aprofundir en Els drets de la infància

Enrédate con Unicef (UNICEF): <https://www.unicef.es/noticia/nuevos-materiales-de-enredate-para-que-los-ninos-aprendan-sobre-los-derechos-de-la-infancia>

Coneix els teus drets. (Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya, CEESC, Diputació de Girona, Diputació de Lleida, Diputació de Tarragona): http://www.coneixelsteusdrets.cat/home_drets_3.html

25 Anys de la convenció dels drets dels infants. (Generalitat de Catalunya, Amnistia internacional, Save the Children, Unicef):

https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/07webs_dinteres/a-c/25_anys_convencio_drets_infants.pdf

Cicle de cinema i drets dels infants. (Teleduca, Ajuntament de Barcelona): http://www.cinemadretsinfants.org/wp-content/uploads/2016/10/GD_La_isla_Giovanni_cmitja16-17.pdf

Materials per aprofundir sobre les persones refugiades:

Educació per la llibertat (Open Arms): <https://www.openarms.es/es/que-hacemos/educativa>

Fugint de la guerra. (Fundipau): <http://fundipau.org/wp-content/uploads/2016/01/denip2016-1.pdf>

Què vol dir ser refugiat i refugiada? (Generalitat de Catalunya): <https://apliense.xtec.cat/arc/node/30895>

Entre terres. (Servei Civil Internacional i Stop Marmortum): http://entretterres.org/wp-content/uploads/2016/11/Guia_didactica.pdf

Editat per:

AJUNTAMENT DE REUS
Regidoria de Participació,
Bon Govern i Serveis Generals

Diputació Tarragona

